

Kevesebben vagyunk?

Számos vélemény jelent meg a népszámlálás vallási adatait illetően. A korábbiakhoz képest azt sugallják, hogy lám, lám, csökken a hívők aránya és különösen a legnagyobbik, katolikus egyházunkon verik el a port. A „kárörvendők” részben a hit elavultságát vagy az egyházak alkalmatlanságát látják és magyarázzák ezekben az adatokban. Sajnos, védekezésül olyan hangokat is hallunk, amelyek, ahelyett, hogy magyaráznák a helyzetet, santa magyarázkodásba bonyolódnak.

Szerény személyem véleményét hasznosnak tartom megosztani a következő okokból. Felnőttkori megtérésemet igen nehezen tudom magyarázni. Sok mindent fontolóra vettem: tudományos, előítélet kerülő, tágra nyitott horizonttal rendelkező világszemléletemet, életsorsomat, saját kutakodásaim eredményét, amivel kerestem kitartóan a földi boldogulás kulcsát, majd Isten kegyelmét. Annyi bizonyos, ha én, saját előéletemmel megtérhettem, akkor nagyjából mindenki részesülhet ebben a kegyben. Ez számomra olyan csoda kategória, amivel már mindent fel tudok tételezni. Például, ha az összes Szentírást elégetnék és az összes keresztényt megfeszítenék, akkor is bizonyos vagyok, hogy a föld alól ismét felbuzogna Isten kegyelme. Ebből kifolyólag rém hidegen hagy, mennyien vagyunk a templomban, mennyien tartjuk magunkat vallásosnak és valamilyen egyháznak tartozónak.

Mivel kutatom a megtérés jelenségét magamban és másokban, ezért sokat beszélgetek mindenféle emberrel, függetlenül attól, hogy magukat a hitben hova helyezik. Ennek egyik fő tapasztalata, hogy általában nem tudjuk megítélni, hol is állunk a hitben, azaz, milyen távolságra vagyunk Istentől. Sok templomjárónál látható, hogy még a főparancsot sem tudják megélni életükben és ezért szenvednek és terhelik környezetüket is, jóllehet, elkötelezettek vallásukban. Igen sok emberrel találkozom azonban, akik nem tartják magukat hívőknek, mégis, beszélgetés közben előrántanak mobiljukról egy fogas igerészetet vagy éppen kérdéseik és válaszaik igen előrehaladott útkeresésről árulkodnak. Úgy gondolom, szinte mindenkinek kijár az az intelem, hogy tilos ítélnünk másokon és magunkon, a hitbeli állapotot illetően sem, hiszen igen könnyen eltévedünk ebben a kérdésben. Látszólag mintahívők vagyunk, de gondolatainkban, sőt, cselekedeteinkben már nem ismernék fel Jézust. De a szentek is gyakran tépelődtek hitük felett, jóllehet a világ már letérdelt előttük.

Sokan abban ítélik meg hitük mélységét, hogy miként állnak az egyházakhoz. Mások pedig elhatárolják magukat az egyházaktól, de hívőknek tartják magukat. Az egyik megközelítésnél alázatukban nem merik magukat hívőnek mondani, tartani, mert nem elismert tagjai egyik egyháznak sem, a másik kategória pedig kevésbé alázatosan az egyházak fölöttinek tartja a saját hitét, mert nem kívánnak közösséget vállalni sem a tökéletlen egyházakkal, sem a még tökéletlenebb híveikkel. Maradnak magukban tökéletesnek vélt hitükben és már elnézést, saját tökéletességüknek hitében.

Ez bizony nekem is több évtizedes, oldalamról zárt ajtót jelentett a hit és az egyházak felé, hiszen nem láttam arra felülmúlhatatlan jószágot, sem boldogságot.

Saját tapasztalataim révén én nem is azokon aggályoskodnék, akik nem válaszoltak a vallásra vonatkozó kérdésre (40 %) és még csak nem is azokon, akik úgy nyilatkoztak, hogy nem vallásosak (a 60 % válaszadónak 27 %-a), hanem azokon fáj a fejem, akik magukat valamilyen felekezethez tartozónak nyilatkozták. Előző életemben még én is azt tettem, hiszen katolikusnak voltam keresztelve, de ahhoz képest kevésbé voltam hívő, mint a nem vallásosak átlaga. Ugyanakkor, tapasztalataim szerint a nem válaszolók vagy magát nem vallásosnak tartók között rengeteg a hitben

előrehaladott útkereső, aki még közösségét nem választotta meg vagy nem vállalta fel. Különösen az a kategória izgat engem, aki még nem tudta magát elkötelezni és nem azok, akik már elkötelezték magukat egy elakadt, magányos Isten hit mellett.

Nagy jelentősége van az embernek abban a döntésében, hogy lévén tökéletlen, megengedheti magának, sőt rászorul, hogy egy tökéletlen szervezetnek, mint az adott egyháznak, egy tökéletlen közösségéhez csatlakozzon, ahol csupa tökéletlen egyén hordozza egymást. Mindezt úgy, hogy a nehézségek ellenére nem iratkozik ki, nem mond le és nem keres vagy alapít olyan szektát, amely tökéletes és olyan tökéletes emberekből áll, mint ő maga.

Különösen aggályoskodom azokon a hívőkön, akik hitüket nagy zászlóval hirdetik és ítélik meg emberek és közösségek felett megfellebbezhetetlenül. Üldözik mindenkit, aki az útkeresésnek bármely más fázisában van, mint az övé, fel sem ismerve azt, hogy a másik előbbre vagy hátrébb van hozzá képest. Ők azok, akik szaporítják akarataik ellenére a nem nyilatkozók és a nem vallásosnak nyilatkozók arányát, bármennyire is úton vannak.

Egy régi kedves ismerősömhöz valamikor régen elesettségemben vigaszért fordultam és feltártam útkeresésem stációit, úgy eligazított, hogy sem vigaszt, sem iránymutatást nem kaptam, mert az az ítékezés valahogy nem tudott meggyőzni a maga oldaláról, hogy ott bármi jó is lenne vagy igaz.

Magam részéről ezt azóta rég feloldoztam, megbocsátottam neki és sok társának a következők alapján. Az emberek a hitbéli fejlődésük során elérnek egy kritikus ponthoz, amikor Isten fényében még bántóbbnak látják a világ hibáit és bűneit. Komolyan szenvednek és botránkoznak mások legapróbb tévelygésein is. Ők, akik valóban szállaspecialisták, miközben maguk legotrombább gerendáiban sem botlanak meg. Isten hatalmas fényében roppant kockázatos a tükörbe tekinteni, mert ki szeretne hitványságával szembesülni ebben a fényben, miközben Isten felé azért igyekeznek, hogy szeretetet, elismerést kapjanak és jobbak legyenek. Ha ebbe a tükörbe néznek, minderre méltatlannak érzik magukat. Nem véletlenül nagy a kereslet az olyan tanítók, „egyházak” irányában, ahol ezeket dicséretekkel elkendőzik. Ehhez képest kellene olyan útra lépni, hogy egyre azt lássák, mennyire bűnösök, balgák és hibásak, mennyire méltatlanok mindenféle szeretetre. Márpedig ennek az áldozatvállalásának a jutalma, hogy megéljük, ezek ellenére is szeretve vagyunk és ha engedjük, Isten ezeket gyógyítani tudja.

Sajnos, inkább tartjuk magunkat egészségesnek, mint hogy elfogadjuk valakinek a gyógyítását. Akkor pedig megrekedünk ott, hogy mindenkinek a legapróbb hibáját is érzékenyen kitapintjuk és meg is ítéljük fennhangon, bizonygatva éleslátásunkat, tisztaságunkat és Jézushoz való tartozásunkat, mintha Ő adott volna nekünk felhatalmazást az ítélésre, amit még maga sem gyakorol!

Erre gyógyszer és magunk védőruhája lehet, ha a csírázó ítélezéseinket magunkra fordítjuk. Hol vétettem, vétem el a lépést ugyanígy, a múltban, a jelenben, esetleg a jövőben. Abban a pillanatban, hogy potenciális sorstársa voltam, vagyok vagy leszek a bűnösnek, már feltűnhet a szememben a gerenda, amitől tudom inteni, gyógyítani a bűnöst, ami az ítékezés helyett inkább elfogadható számára a hit, a vallás és a közösség irányában.

A hit látszólagos csökkenő tendenciájára van még egy sokkal pragmatikusabb magyarázat. Egyik kedves ismerősöm mondta, Ők nincsenek olyan élethelyzetben, hogy ilyenekkel foglalkozzanak. A jólét az emberiség történelme során mindig fordított arányban állt az egyén és a társadalmak hitével.

De természetesen ez is durva általánosítás, mert még a legnagyobb jólétben is vannak, akik azt nem tartják alapértelmezettnek, maguk eredményének, hanem Istennek köszönik meg szüntelenül. Ők a boldogok, mert ők tudják, mihez képest, mit kaptak! Természetesen, a szegényekre sem általános, hogy nagyobb a hitük, ott is áldott az, aki hálás tud lenni a kevésért, ami ezért sokszor elég is a boldogságukhoz.

Templomlépcső, 2023. október